

PEELBRONNEN

een digitaal archief over de Peel

PEELBRONNEN is de bronnencloud van het project **Peel** van Hans van de Laarschot en Ad Kersten uit Asten. Sinds januari 2014 doen zij onderzoek naar de Peel bij het Nationaal Archief te Den Haag. De hoeveelheid gegevens over de Peel in de archieven bij het NA is gigantisch. Zij stellen ze graag beschikbaar aan iedereen die daar belangstelling voor heeft of de gegevens voor wat dan ook kan gebruiken. Let bij publicatie wel op de citeerinstructie van het Nationaal Archief en verwijst ook naar **Peelbronnen**. Bij elke bron is de specifieke citeerinstructie genoemd.

Naast de digitale **Peelbronnen** zijn en worden door de onderzoekers ook **Peelbronnen** in papieren brochurevorm uitgegeven.

Via www.oorlog-depeel.nl is **Peelbronnen** te openen door na **Lees meer** bij elk onderdeel te klikken op de woorden **Deze link**.

De cloud zal regelmatig worden aangevuld. De eerste informatie is geplaatst op 25 mei 2016 bij gelegenheid van het symposium over de Peel-Raamstelling van het **Peelnetwerk**. De eerste aanvulling was op 1 juli en de volgende op de 1ste van elke maand. Bij elk onderdeel is de datum van plaatsing aangegeven. De volgende aanvulling is gepland (onder voorbehoud) voor 1 oktober 2016. Nu is beschikbaar informatie over:

1. PEEL-RAAMSTELLING

1.1 KAZEMATTEN

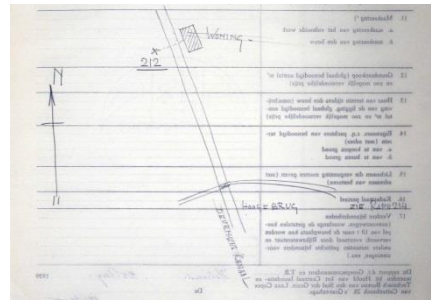
* KAARTEN (Peelbronnen 25-05-2016)

Kazematten bij Neerkant en Meijel

Met topografische kaarten van de geplande kazematten en schootsvelden.

* VERKENNINGSRAPPORTEN

Schets van het bouwterrein van kazemat S212 bij de Hoge Brug aan het Kanaal van Deurne.

Met gegevens over de terreinsituatie van de te bouwen kazemat, het type, de bewapening en een schets van het bouwterrein en omgeving.

- Vak 27 R.I. (nrs. 201-234) (**Pb 01-07-2016**)

- Vak Nederweert (**Pb 01-08-2016**)

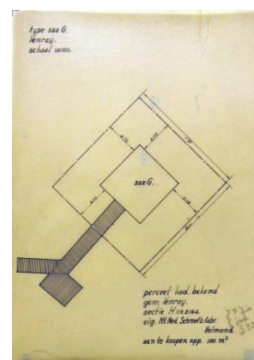
* KADASTRALE SITUATIES (Pb 25-05-2016)

Deurne sectie H Helenaveen kazematten 202-205

Met kaartjes van de kadastrale ligging van elke kazemat.

* SITUATIETEKENINGEN (Pb 25-05-2016)

Venray kazemat 322 G.

Met kaartjes van de ligging en perceeleigenaar van elke kazemat.

* FOTO'S BESCHIETINGSSCHADE (Pb 01-07-2016)

Schade aan kazemat 38 bij Mill.

Een rapport met foto's en beschrijvingen van de schade aan kazematten van onder andere de Peel-Raamstelling, veroorzaakt door de beschietingen tijdens de Duitse inval in mei 1940.

1.2 KOORDEKANAAL (Pb 25-05-2016)

Met informatie over het Koordekanaal, het zijkanaal van het Defensiekanaal bij De Rips als onderdeel van de Peel-Raamstelling.

nota is er momenteel een kwestie hangende of het Koorde-kanaal, dat dwars door de Klotterpeel heen loopt en voor defensie-doeleinden werd gegraven, w moet worden dichtgegooid dan wel verder voltooid.

1.3 TROEPENINDELING

* KAARTEN (Pb 25-05-2016)

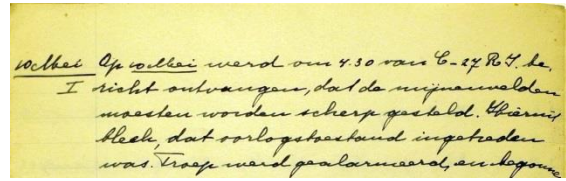

Troepenkaart Peel-Raamstelling Griendtsveen Neerkant.

Met kaarten en informatie over de troepenindeling van het Nederlandse leger bij de Peel-Raamstelling.

* PEELDETACHEMENT

1. DAGBOEK GENIETROEPEN (Pb 01-07-2016)

Fragment 10 mei 1940 uit het dagboek.

Het dagboek gaat over de activiteiten van de Genietroepen van het Peeldetachment in de Peel tijdens de periode 1 november 1939 tot en met 10 mei 1940.

2. KAARTEN GENIETROEPEN (Pb 01-07-2016)

Kaart Tracé Defensiekanaal.

Een bundeling van allerlei kaarten, zoals van het tracé van het Defensiekanaal, aangetroffen in de map met foto's van de schade aan kazematten (zie 1.1 Foto's beschietingsschade kazematten).

1.4 VERSLAGEN DUITSE INVAL

Om 22.30 uur kwam het bericht, dat wij moesten terugtrekken op de Zuid-Willemsvaart.

De stukken der voorverdediging waren echter niet meer te redden, daar de bruggen gesprongen en vele bommen geveld waren.

Ik heb nog getracht de munitie der 2 stukken in veiligheid te brengen, doch de beschikbare tijd was te kort. Daarom is alle munitie met de sluitstukken en slaghamers in het water gegooid.

Om 24.00 uur waren allen zonder verliezen in veiligheid achter den hws. Toen ging de Hooge brug de lucht in. De nachtelijke terugtocht op de Zuid-Willemsvaart had een aanvang genomen. Een stuk 6

Fragment verslag kapitein J. de Vries.

* VAK ASTEN (Pb 25-05-2016)

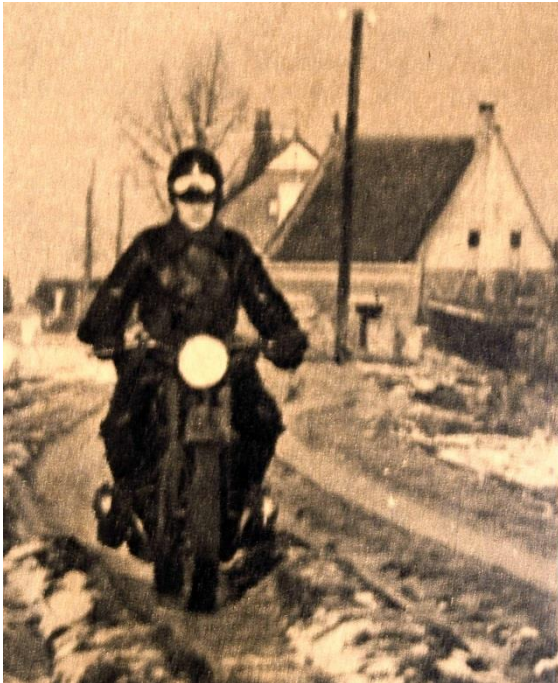
met verslagen van Nederlandse officieren bij de Peel-Raamstelling over de periode vanaf 10 mei 1940 betreffende de inval van het Duitse leger. De verslagen zijn door de Generale Staf becommentarieerd.

*** VAK BAKEL (Pb 25-05-2016)**

met kaarten en verslagen van Nederlandse officieren bij de Peel-Raamstelling over de periode vanaf 10 mei 1940 betreffende de inval van het Duitse leger. De verslagen zijn door de Generale Staf becommentarieerd.

*** OVERIGE VERSLAGEN**

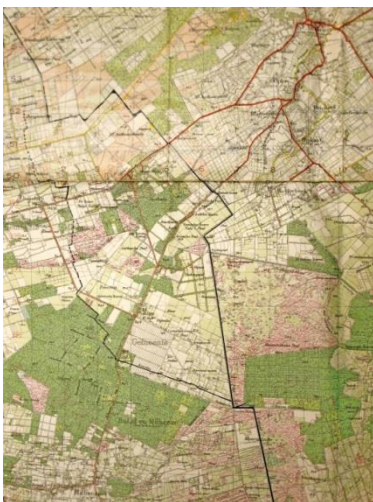
- Commandant van de Peeldivisie, L.J. Schmidt (Pb 01-08-2016)
- Motorordonnans W. Lina (Pb 01-08-2016)

Motorordonnans Wim Lina in actie.

1.5 DE PEEL-RAAMSTELLING NA WO II

*** VERKENNING 1948 (Pb 01-08-2016)**

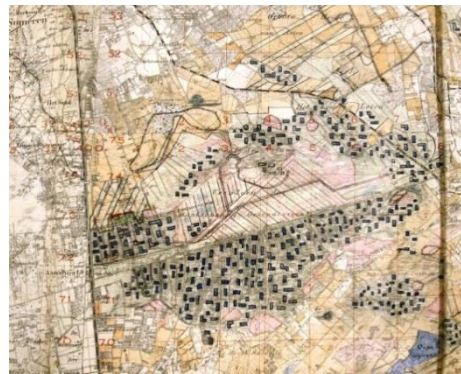

Kaart met het Koordekanaal, aansluitend op het Defensiekanaal.

met een rapport en kaarten over een verkenning van de Peel-Raamstelling in 1948 om de waarde van de stelling te beoordelen met het oog op weer een vijandelijke aanval vanuit het oosten. En de tekst van een lezing over de totstandkoming van de stelling in 1939-1940.

2. PEELRAPPORTEN

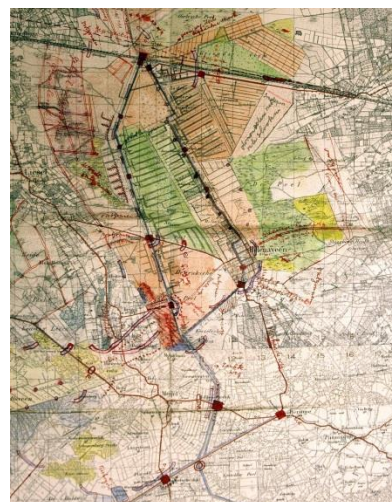
2.1 PEELRAPPORT 1927 (Pb 25-05-2016)

Kuilenverveningen in de Grootte Peel.

Met het *RAPPORT betreffende een verkenning van de PEEL, gehouden van 19 tot en met 24 september 1927* met (kaart)bijlagen. De verkenning is uitgevoerd door leraren en leerlingen van de 'Hoogere Krijgsschool' in de noordelijke en de zuidelijke Peel. Het rapport is 25 pagina's groot met 5 bijlagen, waarvan 3 grote kaarten. Naast de militaire aspecten bevat het rapport gegevens over de cultuur- en natuurhistorie van de Peel.

2.2 PEELRAPPORT 1934 (Pb 01-07-2016)

De situatie in 1934 in de Deurnse en de Mariapeel.

Met het *RAPPORT betreffende een verkenning van de Peel van 3 tot en met 8 september 1934* met (kaart)bijlagen. De verkenning is uitgevoerd door leraren en leerlingen van de 'Hoogere Krijgsschool' in de noordelijke en de zuidelijke Peel. Het rapport is 74 pagina's groot en heeft 7 bijlagen, waarvan 2 grote kaarten. Naast de militaire aspecten bevat het rapport gegevens over de cultuur- en natuurhistorie van de Peel.

2.3 PEELRAPPORT 1937 (Pb 25-05-2016 en 01-07-2016 / dossierstukken P3208820 en volgende)

Raam of Ottersgraaf.

Met het *RAPPORT betreffende een verkenning van de Noordelijke Peel, op 6, 7 en 8 April 1937* met (kaart)bijlagen. De verkenning is uitgevoerd door majoor J. Wilson, kapitein A. Opsomer en luitenant G. Lefèvre de Montigny. Het rapport omvat 18 pagina's met 8 foto's. Naast de militaire aspecten bevat het rapport gegevens over de cultuur- en natuurhistorie van de noordelijke Peel en foto's van de waterlopen.

De map *Dossierstukken*, de bijlagen, bevat een diversiteit aan documenten, zoals nadere rapporten over bijvoorbeeld het Defensiekanaal, kaartjes van versperringen en correspondentie over inundaties in de Peel.

3. PEELNATUUR

3.1 VOGELS

* Vogels in de Groote Peel in 1962 gezien door Wim de Veen (Pb 01-08-2016)

16. Blauwe Meekindief - <i>Circus cyaneus</i>			
12 Febr. 1962	1 ex. ♀ laag over reservaat.		
23 apr. 1962	1 ex. ♀ laag jagend boven reservaat, nabij de roofvogel		
	12 vulpen alarmerend.		
20 mei 1962	1 ex. ♀ laag jagend tussen berkenbegroeiing nabij de grote plas.		
20 oct. 1962	1 ex. ♀ laag jagend nabij de "Noordomp". Zeer waarschijnlijk geen broedvogel in 1962? geen ♀ gezien in broedseizoen.		
17. Grauwe Meekindief - <i>Circus pygargus</i>			
21 april 1962	2 ex. ♂ en ♀ nabij de grote plas jagend.		
20 mei 1962	2 ex. ♂ waarvan 1 ex. bij Oelvaarspasl.		1 ex.

Mijnwerker Wim de Veen kwam jaren op rij en het hele jaar door op zijn fiets of brommertje vanuit Zuid-Limburg naar de Groote Peel. Zijn waarnemingen van vogels en ook andere dieren gaf hij door aan Staatsbosbeheer. Tot nu toe hebben we enkel zijn vogelrapport over 1962 in het Nationaal Archief aangetroffen.

3.2 GROOTE PEEL

* Ontstaan natuurreservaat Groote Peel (Pb 01-09-2016)

Kenmerk Staatsbosbeheer	Uw kenmerk	Bericht op brief	Dagtekening Utrecht,
B 2 524.			26 Juni 1951.
Onderwerp	aankoop Ospelse Peel.		Bijlage: 1.

Tot een van de waardevolste natuurterreinen, die door de Staat dienen te worden verworven, behoort een gedeelte van het eertijds zo uitgestrekte Peelgebied op de grens van Noord-Brabant en Limburg.

Fragment brief belang Peel voor de natuur.

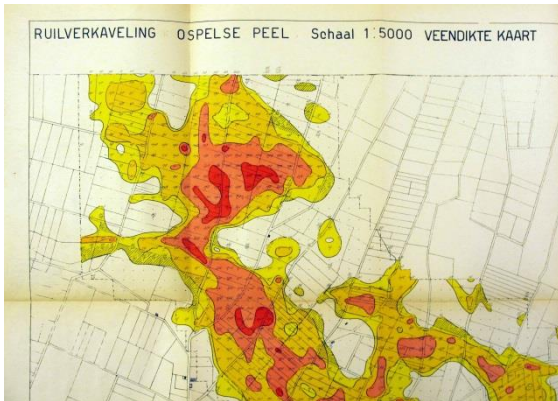
In de jaren 30 van de 20ste eeuw was in Den Haag al besloten om één van de Pelen te behouden als natuurgebied. De keus viel op de Ospelse en Astense Peel. Pas in de jaren 50 kon gestart worden met de aankoop van allerlei particuliere turfveldjes in de Ospelse Peel. Er waren zoveel veldjes in particuliere handen, dat de aankoop jaren duurde. In 1957 was er officieel sprake van natuurreservaat De Groote Peel. De voormalige eigenaren van de veldjes mochten toch nog doorgaan met turfsteken. En ook in de Astense Peel konden de bedrijfsmatige verveners tot begin jaren 70 doorgaan.

De stukken betreffen een deel van het dossier over de aankoop van percelen in met name de Ospelse Peel met interessante rapporten.

4. PEELONTGINNINGEN

* Ontginning Ospelse Peel (Pb 01-09-2016)

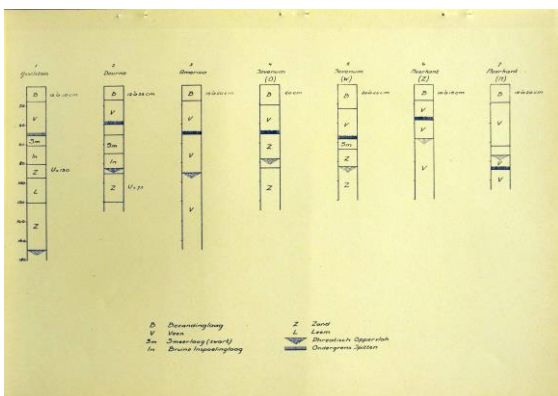
Met rapporten (1950) over de ontginningsmogelijkheden en diverse kaarten (o.a. veendikten). Tegelijkertijd dat gepoogd werd om van de Ospelse Peel een natuurreservaat te maken, werden plannen gemaakt om delen van die Peel te ontginnen.

Veendiktekaart (1950) in ruilverkaveling Ospelse Peel.

* Voordracht veenontginning Peel 1953 (Pb 01-09-2016)

De voordracht is van C.J. Schothorst van de Cultuurtechnische Dienst. Ze gaat over de ervaringen en de methoden van ontginning van veengronden in de oostelijke Pelen. Met tabellen en doorsneden van de bodem van Ysselsteyn, Deurne, America, Sevenum en Neerkant.

Zeven bodemprofielen in de Peel.

[Peelbronnen/VLAASch/v4 20160901]